

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: BN-6P/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3223200523
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Čerňanská Pindejová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3223200523.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou A. B. C. D. vo veci starostlivosti súdu o maloletú E. F., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov: matky B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XXX/XX, I. H. I., štátnej občianky SR a otca J. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. XXX/XX, I. H. I., štátneho občana SR, v konaní o návrhu matky maloletého dieťaťa na zvýšenie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd schvaľuje dohodu rodičov nasledovného znenia:

„Otcovi maloletého dieťaťa sa s účinnosťou od 24.05.2023 zvyšuje vyživovacia povinnosť voči maloletej E. F., nar. XX.XX.XXXX z doterajších 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu na sumu 150,-€ mesačne, ktorú sumu je otec maloletého dieťaťa povinný poukazovať k rukám matky maloletého dieťaťa, vždy do 15-tého dňa v tom ktorom kalendárnom mesiaci vopred.

Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 24.05.2023 do rozhodnutia súdu v sume 940,71 € sa otcovi maloletej E. F., nar. XX.XX.XXXX povoľuje splácať v mesačných splátkach vo výške 10,-€ spolu s bežným výživným, počnúc prvým výživným po právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok."

II. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 4P/43/2015 - 35 zo dňa 18.06.2015, právoplatný dňa 01.07.2015 v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu.

III. V prevyšujúcej časti zostáva predchádzajúce rozhodnutie nezmenené.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou dňa 24.05.2023 sa matka maloletého dieťaťa domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému dieťaťu zo sumy 30% životného minima na sumu 150,-€ mesačne s účinnosťou od podania návrhu, dôvodiac tým, že matka maloletého dieťaťa poberá iba rodičovský príspevok a maloletá E. nastúpi budúci rok na druhý stupeň ZŠ, s čím vzniknú matke zvýšené výdavky.

2. Súd nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca maloletého dieťaťa a oboznámením listín zo spisu zistil nasledovný skutkový stav veci:

3. Z rodného listu vyplynulo, že maloletá E. F. je dieťaťom rodičov: matky B. D., nar. XX.XX.XXXX a otca J. F., nar. XX.XX.XXXX. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplynulo, že otec maloletého dieťaťa inú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu nemá, matka maloletého dieťaťa má okrem maloletej E. vyživovaciu povinnosť voči maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX.

4. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 4P/43/2015-35 zo dňa 18.06.2015, právoplatným dňa 01.07.2015, súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola otcovi maloletého dieťaťa určená vyživovacia povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu.

5. Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní dňa 31.08.2023 uviedla, že návrh na zvýšenie výživného podala z dôvodu, že od jedného roku veku maloletej, otec maloletej neplatil nič, naposledy bola vyživovacia povinnosť upravená v roku 2015. Maloletá E. chodila na Základnú školu Školská v Bánovciach nad Bebravou, od septembra 2023 bude navštevovať Špeciálnu školu, kde bude navštevovať šiesty ročník. Matka maloletej tam bude hradiť poplatok za obеды vo výške 33,-€ ako zábezpeku, výšku mesačného poplatku za stravu matka nevedela uviesť. Desiate bude mať maloletá zabezpečená z domu. Poplatky v škole matka zatiaľ nehradila žiadne. Školské pomôcky ešte nezakupovala. Maloletá je zdravá, matka s ňou nenavštevuje žiadnu špeciálnu ambulanciu. Maloletá nenavštevuje žiadne krúžky. Na obuv a ošatenie matka vynaloží sumu 30,-€ až 40,-€ mesačne. Matka poberá rodičovský príspevok a prídavok na dve deti, iné príjmy nemá. Mobil maloletá nemá, matka býva v domácnosti so svojou sestrou a s jej deťmi. Matka má dve vyživovacie povinnosti, tretie dieťa čaká, je vo štvrtom mesiaci tehotenstva. V prípade maloletého syna A. nie je určené otcovstvo, výživné matka nepoberá žiadne. Otec maloletého dieťaťa jej výživné vôbec neplatí. S týmto nie je v žiadnom kontakte. Matka nevie o zdravotných problémoch otca. V čase, keď boli spolu, nemal žiadne. Úvery a pôžičky matka nemá žiadne. Stará sa o svoje deti sama, priateľa nemá. Otec dieťaťa, ktoré matka čaká, s ňou nežije v jednej domácnosti. Na pojednávaní dňa 10.01.2024 matka uviedla, že od posledného pojednávania sa nič nezmenilo. Maloletá E. navštevuje špeciálnu základnú školu, tam matka hradí stravu - obеды sumou 33,-€ mesačne, desiate si maloletá berie z domu. ZRPŠ matka nehradila, za účelom plnenia školských povinností matka maloletej zakupuje školské potreby ako sú písacie potreby, písanky, sumu, ktorú na potreby matka vynakladá, matka uviesť nevie. V škole maloletej poskytujú učebnice, pracovné zošity, tieto matka nehradila žiadnou sumou. Maloletá v škole nechodí na žiadny krúžok. Iné poplatky v škole nemá, okrem obedov. Matka maloletej zakupuje oblečenie a obuv podľa potreby. Maloletá nemá žiadne záľuby, s ktorými by vznikali matke výdavky. S maloletou býva na ulici K nemocnici v Bánovciach nad Bebravou. Platí poplatok za vodu každé dva alebo tri mesiace, vyúčtovanie je približne vo výške 70,-€, platí poplatok za elektriku 70,-€ mesačne. Matka tam býva so sestrou a s jej piatimi deťmi a ďalej s dvoma svojimi maloletými deťmi. Výdavky na bývanie hradia so sestrou na polovicu. Maloletá E. má bežnú stravu. Po 24.05.2023 jej otec neprispieva na výživu maloletej, nehradí ani riadne výživné ani nad rámec výživného, predtým jej dvakrát poslal približne 70,-€. S maloletou sa otec nestretáva. Matka je na materskej dovolenke s maloletým Maximiliánom. Poberá prídavok na Veroniku vo výške 60,-€ mesačne, na maloletého Maximiliána 60,-€ mesačne a materskú, celkovo poberá dávky v sume 400,-€ mesačne. Iný príjem matka nemá. Matka má dve maloleté deti, tretie dieťa čaká, termín pôrodu je 10.02.2024. Otec dieťaťa s nimi nebýva. Maloletá E. je zdravá, nenavštevuje žiadne ambulancie. Maloletá nemá mobilný telefón. Matka neplánuje žiť s otcom maloletej E.. Je pravdou, že jej otec maloletej dvakrát prispel sumou približne vo výške 70,-€, mimo tejto sumy inak na výživu maloletej E. otec neprispel.

6. Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní dňa 10.01.2024 uviedol, že nesúhlasí s návrhom na zvýšenie vyživovacej povinnosti, chce, aby to zostalo tak ako to je. Po výkone trestu odňatia slobody si otec chce matku maloletej chce vziať za ženu. Aktuálne je vo výkone trestu odňatia slobody, pracovne zaradený nie je. Pred výkonom trestu pracoval, pracoval na stavbe v Českej republike, príjem mal podľa odpracovaných hodín, najviac mohol zarobiť tak 15.000 Kč mesačne. Úspory nemá otec maloletej žiadne. V Českej republike žil v prenajatom byte, kde hradil nájom 18.000 Kč, bývanie hradil spoločne s priateľkou. Keď mu matka dieťaťa zavolała, tak jej peniaze poslal. V decembri 2023 matke poslal sumu 60,-€ až 70,-€. Poslal jej finančné prostriedky dvakrát. Inak na výživu maloletej neprispel. S maloletou je v telefonickom kontakte, keď mu matka zavolá, potom komunikuje aj s maloletou, tak to bolo aj po dobu ako sa zdržiaval v Českej republike. Zdravotné problémy otec maloletej nemá. Do školy chodil osem rokov, nemá dokončené základné vzdelanie. Okrem maloletej E. iné dieťa nemá. Nehnutelnosť otec nevlastní, osobné motorové vozidlo nevlastní, úspory nemá, úvery a pôžičky nemá. Denne vyfajčí

tak štyri krabičky cigariet. Alkohol nepožíva. Pred výkonom trestu požíval omamné a psychotropné látky, napr. heroín, ktorý užíval každý deň. Užíval heroín, kúpil si heroín za 1.000,-Kč, z ktorého mal dávky na dva dni. Jeho ostatné výdavky boli bežné výdavky ako na stravu, oblečenie. Otec maloletej sa vyjadril, že po výkone trestu odňatia slobody chce s matkou a s maloletou E. bývať v jednom byte a prispievať im na výživu.

7. Na pojednávaní konanom dňa 10.01.2024 uzatvorili rodičia maloletého dieťaťa rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otcovi maloletého dieťaťa s účinnosťou od 24.05.2023 zvyšuje vyživovacia povinnosť voči maloletej E. z doterajších 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu na sumu 150,-€ mesačne, ktorú sumu je otec maloletého dieťaťa povinný poukazovať k rukám matky maloletého dieťaťa, vždy do 15. tého dňa v tom ktorom kalendárnom mesiaci vopred. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 24.05.2023 do rozhodnutia súdu v sume 940,71 € súd otcovi maloletej E. povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 10,-€ spolu s bežným výživným, počnúc prvým výživným po právoplatnosti rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok.

8. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka k návrhu uviedla, že navrhuje, aby súd schválil dohodu rodičov, nakoľko je v záujme maloletého dieťaťa.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 10.08.2022 vyplýva, že maloletá E. sa narodila matke ako slobodnej, otcovstvo k nej doznal pán J. F., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 4P/43/2015 - 35 zo dňa 18.06.2015, právoplatným a vykonateľným dňa 01.07.2015 súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej je otec zaviazaný prispievať na výživu maloletej E. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima. Maloletá Veronika v aktuálnom školskom roku ukončila 4. ročník Základnej školy na ul. Školská v Bánovciach nad Bebravou. Od 09/2023 bola na základe rediagnostického vyšetrenia v CPPP Bánovce nad Bebravou preradená a prijatá do 6. ročníka Špeciálnej základnej školy v Bánovciach nad Bebravou. Maloletá E. je v dispenzári A. A. I. S maloletou E. bol uskutočnený samostatný pohovor, maloletá E. vyjadrila spokojnosť so starostlivosťou zo strany matky. Uviedla, že bola žiačkou 4. ročníka Základnej školy na ul. Školská, avšak učivo na bežnej základnej škole nezvládala, cítila sa neprijatá v komunite detí na základnej škole, uviedla: "so mnou sa nikto nebavil, nadávali mi, že som cigánka". Maloletá v rozhovore prejavila silné citové puto k matke, ako i k maloletému bratovi. Maloletá E. uviedla, že s otcom sa nestretáva, nie je s ním v žiadnom kontakte, nič o ňom nevie. Dieťa si uvedomuje, že matke sa zvýšili náklady, nakoľko maloletá E. rastie, matka má náklady spojené aj s jej mladším bratom A. a aktuálne je tehotná, teda do rodiny pribudne ďalšie dieťa, čím sa matke zvýšia ďalšie náklady na chod domácnosti a starostlivosť o maloleté deti. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1P/14/2019-67 zo dňa 11.03.2019, právoplatným dňa 04.04.2019 bolo maloletej Veronike nariadené výchovné opatrenie - pobyt v zariadení v Centre pre deti a rodiny Topoľčany na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, a to v trvaní do 30.04.2019. Predmetným uznesením zároveň súd určil nad výchovou maloletej výchovné opatrenie - dohľad. Nakoľko výchovné opatrenie splnilo svoj účel, dňa 04.05.2023 Okresný súd Bánovce nad Bebravou vydal rozsudok č.k. 6P/99/2022-48, právoplatný dňa 30.06.2023, ktorým zrušil výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletej E. F.. Matka spolu s maloletou t. č. dobrovoľne spolupracujú s Centrom pre deti a rodiny Trenčín, pracovisko pre ambulantný a terénny výkon opatrení SPODaSK Bánovce nad Bebravou za účelom zlepšenia a sledovania úrovne zabezpečovania starostlivosti matky o maloleté deti a jej motivácie k riadnemu plneniu si rodičovských povinností. Matka maloletého dieťaťa, pani B. D., žije spolu so svojimi maloletými deťmi v dvojizbovom mestskom nájomnom byte, kde má rodina k dispozícii 1 izbu, v druhej izbe žije jej sestra, pani K. D., spolu so svojimi piatimi maloletými deťmi - L. D., nar. XX.XX.XXXX, K. D., nar. XX.XX.XXXX, E. D., nar. XX.XX.XXXX, H. D., nar. XX.XX.XXXX a M. D., nar. XX.XX.XXXX. Matka maloletej E. uviedla, že so sestrou si rozumie, navzájom si vypomáhajú v prípade potreby so starostlivosťou o maloleté deti. Tiež sa vyjadrila, že i maloleté deti navzájom majú k sebe blízky vzťah. Matka maloletého dieťaťa poberá rodičovský príspevok vo výške 345,20 € mesačne a prídavok na 2 deti vo výške 120,-€ mesačne, avšak z toho 60,-€ formou osobitného príjemcu a 60,-€ na účet matky. Iné príjmy matka aktuálne nemá. K svojim mesačným výdavkom uviedla poplatok za vodu štvrtročne vo výške 67,80 €, za elektrinu 120,-€ mesačne - túto čiastku si delia so sestrou, p. K. D. na polovicu. K ďalším výdavkom uviedla kúpu drogérie a hygienických potrieb pre maloletú E. v sume cca 30,-€ mesačne, za ošatenie a obuv maloletej vynaloží cca 30-40 € mesačne. Matka dieťaťa sa vyjadrila, že má náklady na kúpu drogérie a hygienických potrieb pre maloletého A. v sume 50,-€ mesačne, za ošatenie a obuv maloletému vynaloží cca 20,-€ mesačne. Okrem toho uviedla, že zakupuje drogériu a hygienické potreby pre seba vo výške 20,-€ mesačne a

na oblečenie pre seba minie sumu 10-20 € mesačne. Ďalej sa vyjadrila, že so začiatkom školského roka sa jej zvýšia náklady v súvislosti so školou. Iné náklady nešpecifikovala. Pani B. D. má okrem maloletej E. vyživovaciu povinnosť aj k maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX - otec dieťaťa nie je uvedený. Aktuálne je pani D. opäť tehotná. Otec maloletého dieťaťa, pán J. F. sa podľa vyjadrenia matky dieťaťa o maloletú dcéru nezaujíma, žiadnym spôsobom ju nekontaktuje, na výživu dieťaťa neprispieva. Matka nemá vedomosť, kde sa otec dieťaťa aktuálne zdržiava. Otca dieťaťa sa nám nepodarilo vyhľadať, podľa uvedenia p. D. sa má nachádzať v Českej republike. Na základe vyššie uvedených skutočností kolízny opatrovník navrhol súdu zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca k maloletej vzhľadom na vek a opodstatnené potreby maloletej E., ako i na základe zárobkových možností a schopností oboch rodičov.

10. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že ani matka a ani otec maloletého dieťaťa nie sú registrovaní v systéme Sociálnej poisťovne ako zamestnanci na území Slovenskej republiky, nie sú poberateľmi dávky v nezamestnanosti, nemocenských či dôchodkových dávok. Matka je evidovaná ako osoba starajúca sa o maloleté dieťa.

11. Z lustrácie v ZVJS súd zistil, že otec maloletého dieťaťa sa aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava, ktorý trest odňatia slobody mu bol uložený Okresným súdom Bánovce nad Bebravou (aktuálne ako Okresný súd Prievidza) v konaní vedenom pod sp. zn. BN-1T/15/2020. Trest odňatia slobody má otec maloletého dieťaťa predpokladane vykonať dňa 17.04.2024.

12. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 21.06.2023 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa je poberateľkou prídavku na dieťa: v období 05/2022 v sume 100,-€ mesačne, 06/2022 v sume 51,76 € mesačne, v období od 07/2022 do 09/2022 v sume 60,-€ mesačne, v období 10/2022 v sume 130,-€ mesačne, v období od 11/2022 do 12/2022 v sume 60,-€ mesačne, v období od 01/2023 v sume 120,-€ mesačne, zároveň je poberateľkou rodičovského prídavku od 06/2022 do 12/2022 v sume 280,-€ mesačne a od 01/2023 naďalej v sume 301,-€ mesačne, za mesiac 11/2022 jej bola vyplatená jednorázová inflačná dotácia - výživné v sume 100,-€, bola poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi 05/2022 v sume 259,10 € mesačne, 06/2022 v sume 244,60 € mesačne, za mesiac 06/2022 jej bol vyplatený príspevok pri narodení dieťaťa v sume 829,86 €. Otec maloletého dieťaťa nie je, ani nebol od 01.05.2022 poberateľom pomoci v hmotnej núdzi ani žiadnych iných dávok a príspevkov.

13. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 22.06.2023 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa a ani otec maloletého dieťaťa nie sú poberateľmi žiadnych dávok či dôchodkov.

14. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 21.06.2023 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa bola naposledy evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie od 05.08.2019 do 13.06.2022 vrátane, dňom 14.05.2022 bola vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu narodenia dieťaťa. Otec maloletého dieťaťa bol naposledy evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 23.01.2019 do 16.03.2019 vrátane, dňom 17.03.2019 bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespokojnosť s úradom.

15. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 30.10.2023 vyplýva, že v okrese Bánovce nad Bebravou (v mieste trvalého bydliska otca maloletého dieťaťa) je v ponuke minimálne 7 pracovných miest vyžadujúcich iba ukončené základné vzdelanie, tak ako deklaroval otec maloletého dieťaťa pri evidencii uchádzača o zamestnanie, kde by otec maloletého dieťaťa mohol dosiahnuť minimálne hrubý príjem vo výške 700,-€ mesačne.

16. Z trestného rozkazu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1T/15/2020-79 zo dňa 26.02.2020, právoplatného dňa 22.12.2023 v spojení s uznesením Okresného súdu Prievidza, č. k. BN-1T/15/2020-284 zo dňa 22.12.2023 súd zistil, že otec maloletého dieťaťa J. F., nar. XX.XX.XXXX bol uznaný vinným zo spáchanie prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, za ktorý trestný čin mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

17. Na výsluchu pred samosudkyňou Okresného súdu Prievidza dňa 22.12.2023 vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. BN-1T/15/2020 otec maloletého dieťaťa k svojim osobným pomerom uviedol, že je slobodný, má priateľku, jednu v Slovenskej republike, druhú v Českej republike, má jedno

maloleté dieťa, ktoré má dvanásť rokov, hradí si vyživovaciú povinnosť poštovou poukážkou vo výške, ako si matka vyžiada. V Českej republike bol zamestnaný ako murár na stavbe na pracovnú zmluvu, zarobil cca 31.000 Kč mesačne, iný príjem nemal. Býval v prenajatom byte. V minulosti bol trestne stíhaný za krádež, vo výkone trestu bol viackrát.

18. Zo šetrení majetkových pomerov otca maloletého dieťaťa súd zistil, že otec maloletého dieťaťa nevlastní žiadnu nehnuteľnosť na území Slovenskej republiky, nie je vlastníkom ani držiteľom žiadneho motorového vozidla a je majiteľom jedného bankového účtu s nulovým zostatkom.

19. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

20. Podľa § 24 ods. 3 a 4 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciú povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

23. Podľa § 78 ods. 1 - 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 120 Civilného mimosporového poriadku súd rozhoduje vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozsudkom, ktorý okrem všeobecných náležitostí obsahuje aj poučenie o spôsoboch výkonu rozhodnutia.

26. Zmena pomerov ako hmotnoprávny predpoklad podľa ustanovenia § 78 odsek 1 a 3 Zákona o rodine na zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, môže spočívať na subjektívnych okolnostiach, ako aj v objektívnych okolnostiach, ktorá je závislá od ekonomickej situácie. Rovnako právna úprava v

ustanovení § 121 Civilného mimosporového poriadku umožňuje súdu aj bez návrhu zmeniť rozsudky o výchove a výžive maloletých detí, ak sa zmenia pomery. Súdna prax za právne významnú zmenu pomerov, ktorá má subjektívny charakter, považuje výraznú zmenu v nákladoch na životné potreby oprávneného dieťaťa v závislosti od jeho veku, vzdelávania, jeho rôznych aktivít a kultúrnych potrieb, ako aj ďalšie konkrétne potreby maloletého, ktoré sú povinní uspokojovať jeho rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine).

27. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Citované ustanovenie § 78 Zákona o rodine vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ďalších vyživovacích povinností.

28. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že v danom prípade jednoznačne nastala zmena pomerov (ako to predpokladá Zákon o rodine), a to ako na strane maloletého dieťaťa, tak na strane oboch rodičov maloletého dieťaťa. Oproti poslednej úprave vyživovacej povinnosti otca k maloletej E. (v roku 2015), kedy mala maloletá E. iba tri roky a veku primerané potreby, má aktuálne maloletá E. už 12 rokov. Maloletá E. je dospelávajúce dievča, s veku primeranými potrebami, fyzicky i psychicky rastie a dospeláva, vyvíja sa, vzdeláva, má nevyhnutné životné potreby, ktoré v celom rozsahu počas celého jej života uspokojuje práve jej matka. Náklady na potreby maloletého dieťaťa sa oproti poslednej úprave výrazne zvýšili, nakoľko maloletá E. je toho času už žiačkou špeciálnej základnej školy, matka maloletej hradí potrebné školské pomôcky, zakupuje jej oblečenie i obuv, hygienické potreby primerané veku a potrebám dieťaťa, zabezpečuje jej stravu v domácnosti ako aj v školskom zariadení, zabezpečuje jej potrebu bývania. K zmene pomerov došlo taktiež na strane matky maloletého dieťaťa, ktorej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, a to voči maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX, pričom v súčasnosti je matka maloletej opätovne tehotná (termín pôrodu má stanovený na 10.02.2024). Matka vykonáva osobnú starostlivosť o maloletého A., z ktorého dôvodu nie je pracovne zaradená, jej pracovné možnosti sú tak výrazne limitované, jej príjem predstavujú prídavky na maloleté deti a rodičovský príspevok, ktoré dávky v súhrne predstavujú približne 400,-€ mesačne. Iné príjmy matka maloletého dieťaťa nemá, otec maloletej E. jej na výživu maloletej E. (okrem dvoch úhrad v sume približne 70,-€) neprispieva. Otec maloletého dieťaťa má naďalej iba jednu vyživovaciu povinnosť, ktorú si však riadne neplní. Aktuálne sa otec maloletého dieťaťa síce nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (s predpokladom skončenia výkonu trestu dňa 17.04.2024), kde nie je pracovne zaradený, avšak pred nástupom do výkonu trestu podľa vlastného vyjadrenia pracoval na stavbe v Českej republike ako murár s príjmom približne 31.000 Kč, iné príjmy ani majetok otec maloletého dieťaťa nemá, nemá žiadne úvery či dlhy. Otec je práceschopný, nemá žiadne zdravotné obmedzenia a pri dosiahnutom vzdelaní môže otec dosiahnuť aj príjem vyšší ako je aktuálna minimálna mzda. Je síce pravdou, že otec maloletého dieťaťa je aktuálne obmedzený na osobnej slobode a jeho pracovné možnosti sú tak limitované, z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že otec je vo výkone trestu z vlastného pričinenia, ktorá skutočnosť nemôže byť posudzovaná na úkor maloletého dieťaťa. Na základe v konaní zistených skutočností tak mal súd za preukázané, že je v schopnostiach a možnostiach otca maloletého dieťaťa (ako osoby, ktorá nevykonáva osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, s maloletou sa nestretáva a nekontaktuje) prispievať na výživu maloletej E. sumou vo výške 150,-€ mesačne, keďže otec maloletej je zdravý človek, v produktívnom veku, ktorý pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody pracoval a je teda schopný zabezpečiť si pravidelný príjem plynúci zo zamestnania, z ktorého bude prispievať na výživu svojej jedinej maloletej dcéry v matkou požadovanej výške 150,-€, ktorá suma plne zodpovedá odôvodnených potrebám maloletej E.. Na pojednávaní konanom dňa 10.01.2024 rodičia maloletého dieťaťa uzatvorili rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otcovi maloletého dieťaťa s účinnosťou od 24.05.2023 zvyšuje vyživovacia povinnosť voči maloletej E. z doterajších 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu na sumu 150,-€ mesačne, ktorú sumu je otec maloletého dieťaťa povinný poukazovať k rukám matky maloletého dieťaťa, vždy do 15-tého dňa v tom ktorom kalendárnom

mesiaci vopred. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 24.05.2023 do rozhodnutia súdu v sume 940,71 € súd otcovi maloletej E. povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 10,-€ spolu s bežným výživným, počnúc prvým výživným po právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok. Kolízny opatrovník odporučil súdu schváliť uzatvorenú rodičovskú dohodu, keďže ju považuje za uzavretú v záujme maloletého dieťaťa. Nakoľko súd dospel k záveru, že uzavretá rodičovská dohoda zohľadňuje vek, zdravotný stav a týmito skutočnosťami primerané a opodstatnené potreby maloletého dieťaťa a súčasne, že rodičovská dohoda zohľadňuje schopnosti, možnosti, majetkové a zárobné pomery oboch rodičov maloletého dieťaťa, no najmä otca maloletého dieťaťa (ako osoby povinnej z vyživovacej povinnosti), súd rodičovskú dohodu, ktorá je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, schválil.

29. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporného poriadku, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Žiline, avšak voči výroku I., ktorým bola schválená dohoda rodičov, rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).